

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΣ11324032021

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 24^{ης} Μαρτίου 2021

Στην Αθήνα σήμερα, 24 Μαρτίου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00, συνήλθε, κατά τα προβλεπόμενα στις από 11 Μαρτίου 2020 (Α' 55) και 14 Μαρτίου 2020 (Α' 64) Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, τις, σε εφαρμογή αυτών, εγκυκλίους και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, σε συνεδρίαση, διά τηλεδιάσκεψης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Δημητρίου Παπαστεργίου, Δημάρχου Τρικκαίων και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Ερωτόκριτος Μιχαήλ Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ιωακειμίδης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κακαλή Μαρία Αγίου Ευστρατίου, Καλογιάννης Απόστολος Λαρισσαίων, Κάρναβος Δημήτριος Καλλιθέας, Κουκάς Κωνσταντίνος Μυκόνου, Κουκοδήμος Κωνσταντίνος Κατερίνης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μελετίου Νικόλαος Ασπροπύργου, Παπαναστασίου Γιώργος Αग्रινίου, Τσιρογιάννης Χρήστος Αρταίων, Υδραίου Μερώπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Χρυσάφης Αλέξανδρος Σερρών και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Δημαρχόπουλος Χαράλαμπος Ξάνθης, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μαυραγάνης Αλέξιος Βριλλησίων, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιάμης Ιωάννης Ορχομενού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Τσιμπανάκος Δημήτριος Βόλου.

Απών ο Δήμαρχος Αθηναίων Μπακογιάννης Κώστας.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκονται ο κ. Π. Ζυγούρης, Νομικός Σύμβουλος της ΚΕΔΕ και η κα Θ. Αλεξίου, Δικηγόρος της ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 113^η

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις – Σχόλια για το «Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ αφού άκουσε εισήγηση από τον κ. Γ. Παπαναστασίου, Πρόεδρο της Επιτροπής Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Απορριμμάτων της ΚΕΔΕ, σχετικά με το ανωτέρω θέμα και συγκεκριμένα:

Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΑ) εκπονήθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 23 και 269 του Ν.4042/2012 (ΦΕΚ Α' 24) σχετικά με την εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων, η οποία θέτει την πρόληψη ως πρώτη προτεραιότητα, και την εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ (άρθρα 9 και 29).

Περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Παρουσίαση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων.
2. Παρουσίαση των υφιστάμενων εθνικών και ενωσιακών νομοθεσιών, πολιτικών και στρατηγικών.
3. Τον ορισμό ρευμάτων προτεραιότητας, καθώς και στόχων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.
4. Τον προσδιορισμό μέτρων και δράσεων για την υλοποίηση των στόχων αυτών, την επιτυχή και ολοκληρωμένη παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠΠΑ, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του.
5. Όλες τις απαιτήσεις, στόχους και μέτρα που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων.

Η εκπόνηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αποτελεί ένα σημαντικό βήμα που κάνει η Χώρα στον τομέα των αποβλήτων και κατ' επέκταση στην προστασία του περιβάλλοντος. Στο ίδιο το Πρόγραμμα τίθενται βασικές αρχές και ένα συγκεκριμένο πλαίσιο για την πρόληψη των αποβλήτων, που συνιστά το υψηλότερο επίπεδο στην πυραμίδα ιεράρχησης των επιλογών διαχείρισης των αποβλήτων.

Παραταύτα σε πολλά σημεία του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων εντοπίζονται σημαντικά κενά, καθιστώντας αρκετές προτάσεις του θεωρητικές και μόνο. Στο ίδιο το Πρόγραμμα απουσιάζει η στοχοθεσία, με εξαίρεση τα σημεία που προβλέπονται στόχοι από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, και σαφή χρονοδιαγράμματα. Αξίζει να αναφερθεί ότι τα ίδια ζητήματα ανέκυπταν και στο προηγούμενο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων του 2015. Πλέον των προαναφερθέντων, για το υπό διαβούλευση Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αναφέρονται και τα εξής στοιχεία:

- ✓ Στα κείμενα του Προγράμματος εκτιμάται ότι οι μέχρι σήμερα προσπάθειες στην πρόληψη αποβλήτων είναι αποσπασματικές και περιορισμένης εμβέλειας. Ωστόσο δεν απαντώνται καθόλου βασικά ερωτήματα, ώστε να ενσωματωθεί στις νέες δράσεις η εμπειρία του παρελθόντος, όπως λ.χ. το κρίσιμο ζήτημα «Πόσοι και τι είδους πόροι καταναλώθηκαν για την πρόληψη; Από ποιους και σε ποια σχέδια; Ποια τα αποτελέσματα;».
- ✓ Στους βασικούς στόχους του Προγράμματος τίθεται «η ανάπτυξη μιας συντονισμένης προσέγγισης για τη δημιουργία των συνθηκών για μικρότερη κατανάλωση πρώτων υλών και τον μετασχηματισμό των καταναλωτικών προτύπων, με απώτερο σκοπό την επίτευξη της σταδιακής μείωσης στην παραγωγή αποβλήτων. Η αποφυγή αποβλήτων, καθώς και η μείωση της επικινδυνότητας και των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων, μπορούν να επιτευχθούν ουσιαστικά παρέχοντας ανατροφοδότηση και πρότυπα για τους παραγωγούς αυτών, σε συνδυασμό με τη συντονισμένη και στρατηγική

συνεργασία όλων των μερών της εφοδιαστικής αλυσίδας και φυσικά με τη συστηματική ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών». Ωστόσο, μια τέτοια γενικόλογη στοχοθεσία αγνοεί τελείως τις ευρωπαϊκές πρακτικές πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων όπως αυτές περιλαμβάνονται σε ειδική έκδοση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (Waste prevention in Europe - policies, status and trends in reuse in 2017, European Environmental Agency, 2018, Report 4/2018), αλλά και τον οδηγό αξιολόγησης σχεδίων πρόληψης της ίδιας Υπηρεσίας (Guidance for evaluating waste prevention programmes Guidelines by the EEA and Eionet, European Environment Agency, 2021).

- ✓ Στα κείμενα του Προγράμματος απουσιάζουν ουσιαστικές αναφορές στην αρχή της Κυκλικής Οικονομίας ως βασικού πυλώνα της πολιτικής της ΕΕ, δεν συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι στόχους για την πρόληψη – μείωση - επαναχρησιμοποίηση στερεών αποβλήτων παρά μόνο (βλ. σελ. 20) α. για τα απόβλητα τροφών (όπου απλά αναπαράγεται η δέσμευση της χώρας στους στόχους του ΟΗΕ), και β. τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης (όπου απλά επαναλαμβάνονται οι στόχοι του Ν. 4736/2020).

Κατόπιν των ανωτέρω και ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει τις Παρατηρήσεις – Σχόλια της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Απορριμμάτων της ΚΕΔΕ, σχετικά με το «Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα:

- Στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αναφέρεται ότι δεν έχουν αναπτυχθεί Σχέδια Πρόληψης από τους ΟΤΑ, αν και τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης εκπονήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη την ιεραρχία διαχείρισης των αποβλήτων (πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση κ.λπ.).

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η χρηματοδότηση για την κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Πρόληψης από τους ΟΤΑ Α' Βαθμού.

- Στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αναφέρεται η ανάγκη διοργάνωσης εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που απευθύνονται στο ευρύ κοινό ή σε ειδικές ομάδες καταναλωτών και θα παρουσιάζουν επιτυχημένα παραδείγματα (success stories) προγραμμάτων πρόληψης που ήδη εφαρμόζονται. Σε τοπικό επίπεδο προτείνεται ο συντονισμός και η παρακολούθηση να πραγματοποιείται από τις Περιφέρειες σε συνεργασία με τους Δήμους και τους τοπικούς φορείς.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ο συντονισμός και η παρακολούθηση των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης να γίνεται αποκλειστικά από τους Δήμους της Χώρας, ως η βαθμίδα της Διοίκησης που είναι εγγύτερα στον πολίτη και που μπορεί να υλοποιήσει επιτυχώς τοπικές δράσεις και προγράμματα για την

πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων από τους πολίτες ή/και τις τοπικές επιχειρήσεις. Αξίζει να αναφερθεί πως στα ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε διάφορα θέματα (π.χ. αλλαγή συμπεριφοράς σε ατομικό επίπεδο, εξοικονόμηση κατανάλωσης χαρτιού, κ.ά.) αναφέρονται στην «Οργάνωση/Συντονισμό» μια σειρά από φορείς όπως το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, οι Περιφέρειες, τα Επιμελητήρια, οι Δήμοι, κ.ά. γεγονός που μόνο σύγχυση μπορεί να δημιουργήσει.

- Στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, στα οριζόντια μέτρα ευρείας εφαρμογής, αναφέρεται μεταξύ άλλων η θέσπιση κινήτρων και αντικινήτρων για τους παραγωγούς αποβλήτων, τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους ΟΤΑ. Πρόκειται για ένα γενικόλογο μέτρο, χωρίς να αποσαφηνίζεται ποια θα είναι αυτά τα κίνητρα και αντικίνητρα.
- Στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, αναφέρεται μεταξύ άλλων η αναγκαιότητα για «Ενίσχυση και υποστήριξη των ΟΤΑ στην ψηφιοποίηση όλων των υπηρεσιών εξυπηρέτησης του πολίτη, μέσω της οποίας θα δίνεται η δυνατότητα σε κάθε Δήμο της χώρας να παρέχει ηλεκτρονικά στους δημότες του (π.χ. μέσω sms ή mail) πληροφορίες σχετικές με τα νέα του Δήμου και να εκδίδει λογαριασμούς ή πιστοποιητικά με παράλληλη μείωση της κατανάλωσης χαρτιού». Η αναγκαιότητα αυτή αποτελεί ένα δύσκολο και μεγάλο εγχείρημα, εκτιμάται όμως ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση για την πρόληψη των αποβλήτων και την εξοικονόμηση πόρων, και μας βρίσκει σύμφωνους.
- Τέλος, αξίζει να παρατηρήσουμε ότι στα κείμενα του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, γίνεται λόγος για τη δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών καθώς και κέντρων επιδιόρθωσης και ανταλλαγής για ρούχα, ΗΗΕ (Ηλεκτρικό και Ηλεκτρονικό Εξοπλισμό), έπιπλα, από τους ΟΤΑ Α' Βαθμού. Τα εγχειρήματα αυτά εκτιμώνται ως δύσκολα, με πιθανές πρακτικές δυσκολίες και πολύ περισσότερο επιπρόσθετο φόρτο που δημιουργούν στο ήδη δύσκολο έργο των Δήμων στη διαχείριση των απορριμμάτων και ειδικά της νέας στοχοθεσίας και των νεότερων υποχρεώσεων/δεσμεύσεων που καλούνται να φέρουν εις πέρας.

.....

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

Ιωάννης Καραγιάννης